

SVENSKA RIDSPORT
FÖRBUNDET

HÄSTAR I TRAFIKEN

- TILL DIG SOM ÄR RYTTARE

ATT RIDA I TRAFIK

Intresset för hästar och ridsport ökar stadigt i Sverige. Vi är närmare en halv miljon människor som rider eller kör för tävling, motion eller nöje. I Sverige finns idag cirka 370 000 hästar.

Vi rider och kör helst i terräng och på mindre vägar men ibland är det oundvikligt att ge sig ut i trafiken, där både bilar, lastbilar och motorcyklar möter. En olycka där hästar och bilar är inblandade samtidigt får ofta förödande konsekvenser. En häst väger över ett halvt ton och som ryttare eller kusk är du dessutom dåligt skyddad vid en trafikolycka. Många bilister har dålig kunskap om hästens beteende och förstår inte hur mycket hänsyn de måste visa för att ni båda ska vara säkra i trafiken. Men det finns regler och anvisningar som du som ryttare måste känna till. Du måste göra din del för att du och din häst ska vara säkrare i trafiken.

Så reagerar hästen

En häst som blir skrämdd av något reagerar instinktivt med att fly från faran. I en sådan situation kan det vara svårt för ryttaren eller kusken att ha full kontroll över hästen. Man kan vänja hästen vid det mesta utom överraskningar, om något oförutsett inträffar kan även en normalt sett säker och trafikvan häst råka i panik. Hästen har ett mycket vidsträckt synfält, detta kombinerat med en mycket god hörsel, gör att den uppfattar omgivningen helt annorlunda än vi människor. Det är inte bara en snabbt kommande bil, det vischande ljudet av bildäck i en vattensamling, en smattrande motorcykel eller tutande bilhorn som kan skrämja hästen. En fladdrande plastpåse i dikeskanten, ett plötsligt ljud eller en hastig rörelse kan ibland vara tillräckligt för att hästen ska kasta sig ut i vägbanan. Hästen har ingen möjlighet att förstå att trafiken är farligare än plastpåsen.

Så var extra uppmärksam och försiktig när du rider eller kör i trafiken. Ha uppsikt inte bara på övriga trafikanter, håll ett öga på vad som händer i omgivningen. Ett rådjur kan dyka upp åkern, en fågel kan komma flygande ur skogsbrynet, en plastpåse kan fara upp med en hastig vindpust!

Rid aldrig på lång tygel i trafiken!

Rida i grupp

Rider ni i grupp är det bästa att rida en och en efter varandra. Är gruppen stor ska man rida två och två. Yngre och kanske lite oroliga hästar får gå i par med en lugn häst. Mindre erfarna ryttare rider i par med en mer rutinerad ryttare. Är ni en grupp ryttare som ska korsa vägen är bilisten skyldig att lämna fri väg eftersom gruppen i lagens mening utgör en s k "annan procession". Det är inte bara olämpligt utan både olagligt och farligt att bryta en grupp med hästar. Hästar är utpräglade flockdjur och de hästar som måste vänta blir ofta oroliga och någon kanske kastar sig efter den del av "flocken" som redan har passerat.

VAD SÄGER FÖRSÄKRINGSVILLKOREN?

- Både häst och ryttare bör ha en egen försäkring för olycksfall. Det är inte alltid så att det är ett trafikförsäkringspliktigt fordon (se nedan) som är inblandat i en kollision och då måste hästen ha en egen olycksfallsförsäkring för att ersättning ska kunna betalas för skadorna på hästen. Detsamma gäller för skador som ryttaren kan ådra sig. Ryttaren/hästägaren bör ha en hemförsäkring där ansvarsskydd ingår. Det kan vara så att hästen skadar någon annan person eller någons egendom. I ett sådant fall är det endast ryttaren som kan bli skadeståndsskyldig för den uppkomna skadan och då behövs en hemförsäkring. Försäkringsbolaget utreder då om skadeståndsskyldighet föreligger och betalar i så fall skadeståndskravet.
- **Det är bilisten som betalar.** Så kortfattat och koncist kan man sammanfatta vad som gäller vid en olycka mellan fordon och häst.
- Trafikförsäkringspliktiga fordon ska enligt lag ha en trafikförsäkring. Trafikförsäkringen ersätter skador som fordonet orsakar i samband med trafik (annans egendom och personskador i eller utanför fordonet).
- Om ett trafikförsäkringspliktigt motorfordon kolliderar med ett hästekipage är ryttare eller kusk i regel berättigad till ersättning för personskadorna genom fordonets trafikskadeförsäkring. I nästan samtliga fall betalar också trafikskadeförsäkringen ersättning för de kostnader som uppkommer om hästen skadas. Fordonsägaren får dessutom stå för skadorna på det egna fordonet. En kollision med ett hästekipage kan därför kosta fordonsägaren ganska mycket.

REFLEXER. Undvik helst att rida i trafik i mörker. Men om du måste se till att du syns ordentligt. Det gäller för övrigt alltid när du rider utomhus efter mörkrets inbrott. Hästen bör ha reflexband lågt på alla fyra benen. Ryttaren ska också ha reflexer, till exempel en reflexväst och reflexer att fästa vid stigbyglarna. Eller en ridlampa som du sätter på ditt vänstra ben. Den visar vitt sken framåt och rött sken bakåt. För anspänd vagn gäller att vagnen måste vara reflexmärkt med två röda positionslyktor och två röda reflexer bak, en vitt positionslykta fram samt orangegula sidomarkeringar för sken åt sidan. Dessutom ska vagnen vara märkt som långsamtgående fordon.

VAD SÄGER LAGEN?

- Huvudregeln är att hästekipage, ridande eller körande, betraktas som fordon. De ska alltså färdas på höger sida av vägen, så nära kanten som möjligt.
- Hästekipage får normalt inte färdas på gång- och cykelbanor, ridande och körande är alltså hänvisade till vägbanorna.
- Ryttare och kuskar ska känna till och följa allmänna trafikregler och anvisningar. Använd samma tecken som cyklister gör för att avisera hur de tänker färdas i korsningar, vid avstannande osv. Ge alltid tecken i god tid!
- När du leder hästen i trafik ska du vara närmast bilarna. Ha hästen till höger om dig och gå på den högra sidan av vägbanan.

TÄNK PÅ ATT

- Undvik så långt det är möjligt att rida på gator och vägar.
- Tacka bilister som visar hänsyn. En bilist som fått ett vänligt TACK från en ryttare visar ännu större hänsyn nästa gång han eller hon möter en häst.
- Försök försäkra dig om att bilisten upptäckt dig.
- Blir hästen orolig försök få ögonkontakt med föraren och ge tecken åt honom att stanna eller sakta ner.
- Lämna betryggande avstånd i sidled, håll så långt till höger du kan och använd vägrenen när sådan finns.

På Transportstyrelsens hemsida, transportstyrelsen.se, finns en speciell sida med information angående hästar i trafiken och vilka trafikregler som gäller.

Svenska Ridsportförbundet genomför från tid till annan även informationskampanjer riktade till bilister.